6. **Дудов В. А., Степанова О. Н.** Маркетинг в сфере физической культуры и спорта: содержание. стратегия. коммуникации. – М. : РАГС, 2003. – 212 с.

7. **Лукащук В. І.** Паблік рілейшнз у спорті // Вісник Харків. нац. ун-ту імені В. Н. Каразіна «Соціологічні дослідження сучасного суспільства: методологія, теорія, методи». – 2004.– № 621. – С. 109-113.

8. **Росса юк В. С.** Экономический фактор в спорте // Теория и практика физической культуры. – 2006. – № 1. – С. 21-22.

9. **Camy J., Clijsen L., Madella A., Pilkington A.** Improving employment in the field of sport in Europe through vocational training. – 2004. Vocasport [Електронний ресурс]//Режим доступу: http://europa.eu.int/comm/sport/documents/ lotvocasport (21.01.2011).

10. **Andreff V., Fentem P., Svoboda B., Vuori L, Weber W.** The significance of Sport for Society. – Council of Europe Press, 2005. – 188 p. [Електронний ресурс] // Режим доступу: www.libsport.ru/doc/20fe14a2-44d5-4044-b626-6802a0cbc83a (21.01.2011).

11. Самые успешные PR-кампании в мировой практике : пер. с англ. ИНФРА-М., 2002. – 596 с. [Електронний ресурс] // Режим доступу: www.gumer.info/bibliotek_Buks/Economi/PR/index.plip (29.01.2011).

12. **Галкин В. В.** Экономика спорта и спортивный бизнес. – М. : КноРус, 2006. – 320 с.

13. **Столяров И.** Сочинская Олимпиада представляет маркетинговую программу / И. Столяров. – Новости спортивной индустрии. Украина. – К., 2008. – № 3(5). – С. 25–28.

Надійшла до редколегії 05.02.2013.

УДК 338.48

Т. А. Смирнова

Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара

ПЕТРИКІВКА ЯК ЕЛЕМЕНТ БРЕНДУВАННЯ РЕГІОНУ

Проаналізовано вплив бренда «Петриківка» на підвищення інвестиційної привабливості регіону та держави в цілому.

Ключові слова: бренд, інвестиції, інвестиційна привабливість, економіка регіону.

Проанализировано влияние бренда «Петриковка» на повышение инвестиционной привлекательности региона и государства в целом.

Ключевые слова: бренд, инвестиции, инвестиционная привлекательность, экономика региона.

Influence of brand «Petrikivka» is analysed on the increase of investment attractiveness of region and state on the whole.

Key words: brand, investment, investment attraction, the region's economy.

Вступ. Минулого року у світі зафіксовано мільярдного туриста. Це показник того, що туризм залишається найпопулярнішим видом відпочинку і масовим соціально-економічним явищем міжнародного масштабу. Швидкому його розвитку сприяє розширення політичних, економічних, наукових і культурних зв'язків між державами і народами світу. Масовий розвиток туризму дозволяє мільйонам людей розширити свої знання з історії, знайомитися з пам'ятками, культурою та традиціями своєї та інших країн.

З економічної точки зору туризм – це додаткові надходження до місцевих бюджетів. Тому розвиток цього напряму є одним із першочергових завдань влади щодо підвищення інвестиційної привабливості.

© Т. А. Смирнова, 2013

Постановка завдання. У сучасному світі різні нематеріальні чинники починають все більше впливати на економічний розвиток. Найважливішим напрямом роботи з налагодження міжнародного економічного співробітництва і залучення іноземних інвестицій є формування позитивного іміджу регіону і держави.

Європейська практика брендуваняя і побудови іміджу регіону заснована на популяризації унікальних культурно-історичних особливостей, властивих винятково конкретній місцевості і державі.

Дніпропетровщина – центр сучасних знань і високих космічних технологій, один із провідних регіонів України за показниками соціально-економічного розвитку, який має давню славетну історію і самобутню культуру. Найбільш упізнанною культурно-історичною пам'яткою регіону по праву є Петриківський розпис – унікальний вид народного декоративного мистецтва, відомий у всьому світі. Впродовж століть цей вид мистецтва живе і розвивається, він є найважливішою складовою іміджу нашого регіону як центру унікальної культурної спадщини України і всієї Східної Європи.

Петриківський розпис виник у XVIII столітті як мистецтво прикрашання сільських хат. Завдяки простоті і доступності матеріалів він став справді народним видом мистецтва. А через недовговічність фарб того часу кожного року орнамент доводилося оновлювати, при цьому роблячи його цікавішим і оригінальнішим [4].

Це сприяло постійному вдосконаленню майстерності художників. Петриківський розпис пережив війни і революції. У всі часи він символізував найважливішу рису національного характеру українців – перевагу духовного над тілесним, фізичним. Адже навіть у найважчі роки петриківські майстри продовжували створювати свої шедеври, які увійшли до скарбниці української культури.

Результати. Популяризація і розвиток Петриківського розпису – це зміцнення регіонального і національного патріотизму. Тому керівництво країни починає створювати всі умови для того, щоб знання, унікальний талант і професіоналізм петриківських майстрів передавалися наступним поколінням. Для цього в рамках регіонального проекту в дитячих садках, школах і вузах Дніпропетровщини реалізуються спеціальні тематичні освітні програми, зокрема, щорік у всіх школах проходить єдиний урок Петриківського розпису, а також проводиться масштабний міжнародний етнофестиваль-ярмарок «Петриківський дивоцвіт». У Дніпропетровському театрально-художньому коледжі відкрито нову спеціальність – фахівця з Петриківського розпису.

Петриківський розпис уже є культурним брендом Дніпропетровщини і всієї України. Згідно з дослідженням, проведеним у 2010 році Міністерством закордонних справ України в провідних країнах Євросоюзу, європейці асоціюють українську культуру саме з Петриківським розписом і українською «писанкою». Один із цих двох українських культурних іміджевих брендів створений і активно розвивається на Дніпропетровщині. Підтримка і розвиток Петриківки є одним із важливих напрямів затвердження міжнародного іміджу Дніпропетровщини й України у світі як сучасного центру розвитку цього самобутнього мистецтва [4].

За останні роки керівництво Дніпропетровської області зробило серйозні кроки щодо популяризації Петриківського розпису не лише в Україні, а й за її межами. У 2012 році розгорнуто активну роботу з присвоєння Петриківському розпису статусу нематеріальної культурної спадщини людства ЮНЕСКО. Цей статус дозволить розвивати бренд на міжнародному рівні, він означає прийняття розпису світовою спільнотою. Також це дозволить номінувати Петриківський розпис на різні гранти і брати участь у світових проектах.

Головна умова для надання ЮНЕСКО статусу нематеріальної спадщини людства – популярність й історико-культурна цінність елемента нематеріальної спадщини як на його батьківщині, так і у світі. Перевага віддається тим явищам і

традиціям, які є невід'ємною частиною національної культури й одночасно перебувають в постійному розвитку. Петриківський розпис, поза сумнівом, повністю задовольняє всім цим вимогам.

Презентація цього проекту відбулася 23 вересня 2012 р. в селищі Петриківка за участю надзвичайних і повноважних послів двадцяти країн світу, а також Координатора проектів ОБСЄ в Україні. Особливо вразило іноземних гостей те, що Петриківським розписом на Дніпропетровщині займаються діти, починаючи з трьох-п'яти років. Це яскраве підтвердження того, що Петриківський розпис – справжнє народне мистецтво [1].

Можна передбачити, що визнання «Петриківки» всесвітньою культурною спадщиною викличе приплив у регіон іноземних туристів, зміцнення міжнародних зв'язків та іміджу Дніпропетровщини й України як центру унікальної самобутньої культури. Чемпіонат Європи з футболу, успішно проведений в Україні торік, відкрив нашу країну для Європи і світу. Необхідно розвивати цей успіх. Дніпропетровщина володіє значним туристичним потенціалом, і його необхідно максимально ефективно використовувати. А перлиною будь-якого туристичного маршруту по регіону повинна стати Петриківка.

Цього року планується організація виставок Петриківського розпису у всіх провідних країнах Європи. Для того, щоб зробити Петриківку максимально впізнанною і створити у свідомості жителів інших держав стійкий зв'язок між цим унікальним культурним явищем і Україною, сьогодні вже розроблено і презентовано новий бренд Петриківки. Цей символ у концентрованому вигляді відображає всі особливості Петриківського розпису, він однозначно впізнанний і прекрасно личить для розміщення на будь-якій продукції.

У приміщенні Європарламенту в Брюсселі відбулися слухання з питань регіонального розвитку і презентація інвестиційного потенціалу Дніпропетровської області, українська делегація представила виставку Петриківського розпису.

Важливість цієї події для зміцнення стосунків між Україною і Євросоюзом відзначили провідні європейські політики, присутні на відкритті.

Так, Європейський комісар з питань розширення і політики добросусідства Штефан Фюле назвав проведення виставки Петриківського розпису в Європарламенті кроком до поглиблення взаємин між Євросоюзом і Україною.

«Мені пощастило кілька років тому відвідати Дніпропетровський регіон. Дуже радий, що можу бути присутнім тут, у Європейському Парламенті, на відкритті виставки Петриківського розпису. Це важлива виставка. Чому я так вважаю? У наших відносинах між Євросоюзом і Україною ми працюємо в категоріях політичних декларацій і мені здається, що в цих важливих стосунках відсутня особа, відсутня душа... Ця виставка робить той малий крок до того, щоб усі ми, хто працює над поглибленням наших відносин між Євросоюзом і Україною, не забували, що ми робимо це від імені всіх українських людей, що живуть в Євросоюзі. А ця виставка і ці красиві картини нам у цьому дуже допомагають. Велике спасибі за цю ініціативу», – сказав Штефан Фюле на відкритті виставки унікального явища українського мистецтва – Петриківського розпису [2].

На виставці було представлено понад 90 кращих робіт народних майстрів Дніпропетровської області – розписані панно, посуд, іграшки, писанки. Незабаром у Бельгії відбудуться ще дві виставки Петриківського розпису, потім три подібні будуть організовані у Франції, в тому числі у штаб-квартирі ЮНЕСКО.

Найближчим часом також планується створити робочу групу, яка займеться розробкою інших туристичних маршрутів, підготовкою англомовних екскурсоводів та поліпшенням умов проживання для туристів.

У перспективі також розробка цілого ряду регіональних маршрутів, які дозволять гостям відкрити для себе Дніпропетровщину. Серед них:

– Дніпропетровськ – ракетно-космічна столиця України;

– Петриківські орнаменти;
– історія українського козацтва;
– православ'я Дніпропетровщини;
– скіфо-сарматська історія Придніпров'я;
– промисловий туризм;
– «зелений» туризм [1].

Висновки. Сучасний проект популяризації Петриківського розпису як духовного і культурного бренда регіону в країнах Європи і світу – важлива складова інтеграції Дніпропетровщини й України в міжнародний простір.

У рамках ініціативи України зараз розглядається питання про присвоєння Петриківському розпису статусу нематеріальної культурної спадщини людства ЮНЕСКО. Відповідне досьє номінації було підготовлене в червні 2012 року Міністерством закордонних справ і Міністерством культури України.

Досвід найуспішніших світових корпорацій свідчить, що активне використання яскравого і самобутнього бренда сприяє значному зростанню інтересу покупців. А у сучасному світі культура, витвори мистецтва – це важливий товар. Не слід боятися комерціалізації такого споконвічно народного промислу як Петриківський розпис.

Увага іноземних інвесторів дозволить створити нові робочі місця, вивести Петриківку на новий, міжнародний рівень, а в перспективі створити передумови для широкої культурної експансії України.

Слід відзначити, що зусилля із формування позитивного іміджу області й України вже приносять свої плоди. Завдяки успішній роботі з міжнародними бізнес-колами, Дніпропетровщина упевнено лідирує в Україні за обсягами прямих іноземних інвестицій. Передовий досвід нашого регіону обов'язково буде використаний для підвищення інвестиційної привабливості всієї країни. А Петриківський розпис, як найвідоміший за межами держави культурний символ України, повинен стати для іноземців провідником у світ високої культури українського народу.

Бібліографічні посилання

1. Офіційний веб-сайт Дніпропетровської обласної державної адміністрації http://www.adm.dp.ua

2. Офіційний веб-сайт Дніпропетровської обласної ради http://www.oblrada.dp.ua

3. Офіційний Інтернет-портал Дніпропетровської міської радиhttp://dniprorada.

4. Путеводитель по Днепропетровщине-информация о Днепропетровской области http://www.tourdnepr.com

Надійшла до редколегії 09.02.2013.

УДК 339.9:336.1

М. В. Литвин

Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара

ФІНАНСУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ІСПАНІЇ В КОНТЕКСТІ ДОСЯГНЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Проаналізовано досвід Іспанії у фінансуванні регіонального розвитку в контексті забезпечення сталого розвитку. Визначено джерела фінансування економічного

© М. В. Литвин, 2013